

Günaydın Bendi • Müge İplikçi

Çocuk Kitaplar • Çocuk Roman • 120 sayfa • Önerilen sınıflar: 4, 5, 6
ZAMAN ve MEKÂN • İLETİŞİM • ERDEMLER • DOĞA ve EVREN • SAĞLIK ve SPOR
doğa • çevre kirliliği • su bendi • otizm • aile tarihi • arkadaşlık • yarışma • izcilik • spor •
çizgi roman • televizyon • Belgrad Ormanı

Çağdaş edebiyatımızın duyarlı yazarlarından Müge İplikçi, doğaya ve insana ilişkin lirik bir hikâye anlatıyor. Çevre kirliliğini eksenine alan, korkuya ve zorbalığa karşı arkadaşlık, dayanışma ve iyiliği yücelten roman, geçmişe ve bugüne tanıklık eden bir kurgu içinde, iyi-kötü, geçmiş-gelecek, güzel-çirkin gibi karşıtlıkları düşündürüyor. Müge İplikçi'nin unutulmaz karakterleri Belgrad Ormanı'nda cesaret ve umut dolu bir zaman yolculuğuna davet ederken, sanatçı Huban Korman'ın renkli desenleri zamanlararası geçişleri boyutlandırıyor.

Neşe, arkadaşlarıyla birlikte ormanın en ilginç hikâyesini bulursa, "Ormanın Mirası" adlı televizyon programına katılacaktır. Ancak, ormandan güzel bir hikâye çıkarmak artık olanaksızdır. Bir zamanlar su bendi ve ağaçlarıyla muhteşem olan bu yer, büyük bir çöplüğe dönüşmüş, Mays Canavarı'nın krallığı olmuştur. Ama bir gün Neşe'nin annesi, ormana, otizmliler arkadaşlarına ve "Günaydın Bendi"ne ilişkin öyle bir anı paylaşır ki, çocuklar yeniden umutlanır...

TARTIŞMA KONULARI...

1. Neşe neden televizyon programına çıkmak istiyor? Sözü edilen televizyon programı nasıl bir proje? Kimler bu programa katılacak? Programın amacı ne?
2. Neşe'nin aile bireylerinin karakter özellikleri ne? Berrak, hangi nedenlerle kızı Neşe'den yakınıyor; ilişkileri nasıl? Yemeni kim; "yemenide hare var" ne anlama geliyor?
3. "Başka bir dünyaya ait" sözü kimler için ve neden kullanılır? Neşe, neden Hulusi'nin "başka dünyaya ait" olduğunu düşünüyor? Çevrenizde "başka dünyaya ait" diyebileceğiniz kimler var?
4. Berk, tanıştıklarında su topu koçuyla ilgili nasıl bir ilk izlenim edindi? Kahraman Mayıs ne oldu da Canavar Mays'a dönüştü?
5. Bir orman nasıl olur da çöplüğe döner? Çevrenizde de benzer bir dönüşüm yaşanıyor mu? Önlem olarak ne tür çareler üretilebilir?
6. 1981'de Nermin Teyze'ler nerede yaşıyorlarmış? Berk, Berrak ve ailesiyle nasıl tanışmış? Nermin Teyze'nin hikâyesinde çocuklar nerede, neden kayboluyor?
7. Berk, Berrak, Çiğdem ve Ahmet'in arkadaşlıkları için neler söylenebilir? Koç Cavit neden Ahmet'in de çocuklarla birlikte çamfıstığı toplamaya gitmesine kızıyor? Oğlunun arkadaşlarıyla birlikte olmasına karşı mı?
8. Su bendi ne amaçla inşa edilir? Valide Sultan Göleti Bendi'ne kim Günay Bendi ismini veriyor? Bu isim nasıl Günaydın Bendi'ne dönüşüyor?
9. 25 Ağustos 1981 günü neden Ahmet için çok özel bir gün; boynuna takılan kozalak geleceğe ait neyi ifade ediyor? Günaydın Bendi neden neşenin simgesi oldu? Liseli izci gençlere göre Günaydın Bendi nedir?
10. Hikâye tekrar günümüze döndüğünde Neşe, Yolculuk TV'deki eğitim kuşağında yer alan metinde, Mays Canavarı'nın kaybettiğini, tuş olduğunu nasıl anlatıyor?
11. Romadaki çöplüğe dönüşen ormanın temizlenmesi için kimlerin ne yapması gerekir? Çöplüğe dönüşmüş bir ormanda insanlardan başka zarar görecektir canlılar var mı?
12. 1981 ve 2020 yıllarına ait iki ayrı nesli anlatıyor olması, hikâyeye neler kazandırıyor?

YARATICI ETKİNLİKLER...

- **Sosyal sorumluluk projesi:** Çevre kirliliğine dikkat çekmek için öğrenciler gruplar halinde organize olsun ve çevrede bulunan park, koru-orman, meydan, sahil vb yerlerdeki çöpleri toplansınlar. (Kullan-at eldivenler, maskeler ve çöp torbaları kullanılmalıdır.) Çöp torbalarını okul bahçesine getirip belirlenen bir alanda teşhir etsinler. Teşhirin çevresine konuyla ilgili dikkat çekici panolar yerleştirsınler. Teşhirin önünde sınıfça çekilen fotoğraflar okul panolarında ve sosyal medyada paylaşarak farkındalık yaratma çabası genişletilebilir.
- **Proje:** Hikâyeyi sınıfça inceleyerek büyücek bir kâğıda ailelerin soy ağacını çıkarın. Birbirleriyle olan bağlarını işaretleyin. 1980’den 2020’ye geçen zamanda ailelere kimler katılmış, aile tarihleri nasıl gelişmeler göstermiş? Kitabın girişindeki albümden de yararlanarak hikâyenin kişilerini netleştirin. Dilerseniz, “Tartışma Konuları”ndaki kişilerle ilgili soruları bu şemaya bakarak da yanıtlayabilirsiniz.
- **Afiş:** Öğrenciler ikişer kişilik gruplara ayrılınsın. Her grup otizm konusuna dikkat çekmek, yanlış bilinenleri düzeltmek ya da toplumda otizmle ilgili bilinç oluşturmak üzere önce sloganlar üretsin. Sonra kâğıt, karton, ahşap, boya, kolaj, balon vb istedikleri değişik malzemelerle görselleştirerek birer afiş haline getirdikleri sloganları okulun çeşitli yerlerine asarak bir sergi oluştursınlar.
- **Resimleme:** Öğrenciler üçer kişilik gruplar halinde çalışarak çevre konusunda, çizgi roman biçiminde bir hikâye anlatsınlar. Konuyu istedikleri biçimde yorumlayabilir; çizgilerini çöp adamdan en karmaşık desenlere kadar dilediklerince oluşturabilirler. Bu çalışmada amaç yetkin desenler çizmekten çok, konuyu basitçe, ama mesajı açıklıkla ifade eden bir hikâye kurgulamaktır. Hazırlanan çizgi romanlar, okulda herkesin görebileceği bir köşede sergilensin.
- **Yarışma:** Bütün sınıf izcilikle ilgili bilgi toplasın. Sınıf iki gruba ayrılınsın. Her grup üçer kişilik yarışma ekibi oluştursun. Ekipler karşılıklı olarak birbirlerine izcilik terimlerini sorsun. 10 soru sonucunda en çok soruyu doğru yanıtlayan ekip yarışmayı kazansın ve sınıfta sembolik bir zafer dansı yapsın.
- **Canlandırma:** Öğrenciler 5 gruba ayrılınsın. Gruplar kendi aralarında, ırmak, deniz, toprak, çınar ve kumsal adlarını paylaşsın. Her gruptan iki öğrenci; ırmak, deniz, toprak, çınar ve kumsal rolüne girerek uğradığı haksızlıkları, kendisine kimlerin nasıl ve neden zarar verdiklerini anlatsınlar ve bunları yapanlardan hesap sorsunlar. Gruptaki diğer arkadaşları da ona zarar verenler rolünde karşılına geçerek yapabiliyorlarsa kendilerini savunsınlar. İki tarafın diyalogu biçiminde ilerleyecek ve “Doğanın Dili Olsa” ismini taşıyacak bu dramının amacı farkındalık yaratmak. Bakalım doğa nasıl isyan edecek?
- **Müzik:** Sınıfça ormanla ilgili bir şarkı öğrenin ve koro-solo formatında seslendirin. Örnek: “Tohumlar fidana, fidanlar ağaca...” https://youtu.be/QlwXR_vDNo4
- **Araştırma:** Herkes internette yaşadığı kentin 20-30 yıl öncesine ait görüntülerini bulsun. Kentin bugünkü haliyle karşılaştırsın. Neler değişmiş; yeşil ne kadar ve neden azalmış? Bu değişimin yararları-zararları neler? Hep birlikte irdeleyin.